

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра педагогіки та психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ

«14» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ПЕДАГОГІКА. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Освітньо-професійна програма
Освітній ступінь
Галузь знань
Спеціальність
Предметна спеціальність
Академічна група

«Середня освіта (Фізична культура)»
бакалавр
01 Освіта/Педагогіка
014 Середня освіта
014.11.Середня освіта (Фізична культура)
21 ФК

Луцьк – 2023

Робоча програма освітнього компонента «Педагогіка. Історія педагогіки» для студентів освітнього ступеня *Бакалавр* за галуззю знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності 014 Середня освіта.

«21» серпня, 2023 року. 15 с.

РОЗРОБНИК(И):

Марчук Сергій Степанович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

ПОГОДЖЕНО

Гарант
освітньо-професійної програми

Середня освіта (Фізична культура)

Наталія ДЕНИСЕНКО

«14» вересня 2023 рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

«13» вересня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

Сергій МАРЧУК

Схвалено вченою радою факультету початкової освіти та фізичної культури

«14» вересня 2023 року, протокол № 2

Голова

Наталія ДЕНИСЕНКО

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента	
		Денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус освітнього компонента обов'язковий	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 2-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр: 3	
		Лекції 40	Практичні (семінарські) 32
		Самостійна робота 41	
		Консультації 7	
		Вид контролю: Екзамен	

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета освітнього компонента – оволодіти методологічними основами педагогічної науки та розкрити скарби виховної мудрості рідного та інших народів і з'ясувати головні етапи розвитку національної школи і педагогіки від найдавніших часів до сучасності, сформувавши у здобувачів освіти національний світогляд і характер, духовність, загальнолюдські моральні гуманістичні якості, залучити здобувачів освіти до творчого дослідництва, сформувавши в них прагнення підвищувати педагогічну майстерність.

Завдання вивчення освітнього компонента:

- формування стійкої професійної позиції педагога;
- розгляд науково-методологічних засад педагогіки та з'ясування її місця в системі сучасних людинознавчих наук;
- сформувавши у студентів цілісну систему знань про історико-педагогічні процеси, явища і факти, що мали місце як в Україні, так і в інших країнах світу;
- забезпечити оволодіння кожним студентом кращими здобутками вітчизняної і світової педагогіки, вміння застосувати їх у національній школі, здійснювати пошукову діяльність, розвивати свій творчий потенціал;
- домогтися глибокого усвідомлення студентами того, що формування високих загальнолюдських якостей можливе лише на основі національних цінностей, культурно-історичних традицій;
- сформувавши у студентів цілісну наукову картину світу, професійний педагогічний світогляд, висвітлити корені, витoki історичної пам'яті; виховати патріотизм і гуманізм;
- виховати любов до педагогічної професії, сформувавши ідеал вчителя на основі яскравих прикладів життя відомих педагогів.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК1. Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку на основі абстрактного мислення, аналізу та синтезу та розуміння закономірностей професійної діяльності, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства (*громадянська компетентність*).

ЗК3. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (*культурна компетентність*).

ЗК6. Здатність до самостійного, усвідомленого та критичного пошуку, перевірки й інтерпретації інформації з різних джерел для формування обґрунтованих рішень у процесі педагогічної діяльності.

ЗК9. Здатність гнучко адаптуватися до змін у педагогічній та спортивній діяльності, проявляти ініціативність і креативність, генерувати нові ідеї та ефективно вирішувати професійні завдання.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів, визначених державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

СК12. Здатність планувати освітній процес з фізичної культури, визначаючи цілі, зміст, методи, форми та засоби організації рухової діяльності учнів, а також забезпечуючи поступовість, безпечність і результативність їх фізичного розвитку.

СК15. Застосовувати наукові методи пізнання, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати й тлумачити результати, створювати моделі та визначати їхню дієвість.

2.3. Передумови вивчення освітнього компонента

Історія української державності та культури.

Вступ до спеціальності.

Теорія і методика фізичного виховання.

Психологія (загальна, вікова, педагогічна, спорту).

2.4. Результати навчання

2.4.1. Програмні результати навчання за ОПП

ПРН1. Знати та критично аналізувати сучасні педагогічні теорії, психологічні, анатоμο-фізіологічні, біомеханічні й гігієнічні основи фізичної культури для науково обґрунтованого планування й організації освітнього процесу.

ПРН2. Інтерпретувати нормативно-правові акти у сфері освіти та фізичної культури, спираючись на історичний розвиток законодавства й еволюцію підходів до шкільного фізичного виховання; дотримуватися принципів академічної доброчесності та антикорупційної етики в педагогічній діяльності.

ПРН12. Розробляти навчально-методичні матеріали, програми фізичного розвитку, змагальну та навчальну документацію відповідно до вимог НУШ.

ПРН16. Ідентифікувати та інтегрувати українську культурну ідентичність, громадянські й морально-етичні цінності в освітню діяльність, сприяти формуванню патріотизму та національної гідності.

ПРН19. Здатність вивчати, осмислювати та творчо впроваджувати досвід учителів-практиків, використовуючи ефективні педагогічні підходи, здобуті під час практики, наставництва та взаємовідвідувань занять, для підвищення якості власної професійної діяльності.

2.4.2. Результати навчання за навчальною дисципліною. Студенти повинні:

знати:

- основні категорії, функції та завдання педагогіки; методологічні засади педагогіки;
- сутність процесів навчання, освіти, виховання, розвитку і формування особистості; принципи, засоби, методи, форми навчання і виховання школяра та учнівського колективу;
- особливості перевірки навчально-пізнавальної діяльності школярів, рівня їх вихованості;
- методи, засоби, форми, принципи організації та управління закладом загальної середньої освіти;
- історію розвитку педагогічної професії, школи і педагогічної думки як за рубежом, так і на Україні;
- завдання історії педагогіки на сучасному етапі розвитку національної освіти;
- педагогічну спадщину видатних зарубіжних і вітчизняних педагогів;
- проблеми розбудови національної системи освіти і виховання в незалежній Україні;
- розвиток сучасної педагогічної думки за рубежом і в Україні.

уміти:

- розуміти сутність педагогіки як науки;
- ідентифікувати педагогічні явища, процеси, системи, ситуації, задачі;
- розуміти цінності педагогічного знання в загальній культурі людства;
- оволодівати методами науково-педагогічного дослідження;
- сутність і закономірності розвитку особистості, анатоμο-фізіологічні, психологічні та вікові особливості учнів;
- визначити конкретні завдання навчально-виховного впливу, виходячи із загальної мети національного виховання, рівня вихованості дитячого колективу;
- володіти методами і формами організації освітнього процесу, педагогічної діагностики та педагогічного прогнозування;
- визначити мету навчання і виховання у відповідності з рівнем вихованості учнів,

будувати навчально-виховний процес на основі глибокого і систематичного вивчення учнів, їх інтересів;

- регулювати і корегувати міжособистісні стосунки в дитячому колективі, формувати гуманні відносини з школярами на рівні співпраці з урахуванням національних традицій;
- налагоджувати стосунки з батьками учнів;
- сприяти самовихованню, самоосвіті, саморозвитку учнів;
- застосовувати принципи наукової організації праці;
- вивчати, узагальнювати та використовувати передовий педагогічний досвід і досягнення психолого-педагогічної науки.
- аналізувати розвиток школи і педагогічної думки за рубежем і в Україні в різні історичні епохи;
- розкривати суть педагогічних пошуків і знахідок різних історичних епох, їх значимість для сьогодення;
- вивчати і аналізувати педагогічну літературу;
- аналізувати педагогічні твори видатних педагогів;
- досліджувати основні категоріальні ознаки педагогічних концепцій видатних педагогів минулого;
- використовувати кращі надбання педагогічної спадщини при розв'язанні актуальних проблем освітнього процесу сучасної школи;
- працювати з першоджерелами, науково-педагогічною літературою, державними документами;
- аналізувати і оцінювати сучасні педагогічні теорії, концепції.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль I «Педагогіка»

Тема 1. Загальні основи педагогіки. Педагогіка як наука. Педагогіка як наука і навчальний предмет. Предмет, джерела та завдання педагогіки. Основні педагогічні поняття і категорії. Система педагогічних наук (галузі педагогіки, її структура). Зв'язок педагогіки з іншими науками. Поняття про методи педагогічного дослідження. Класифікація методів науково-педагогічного дослідження. Характеристика окремих методів педагогічного дослідження. *Основні етапи розвитку педагогіки.* Педагогіка як наука, мистецтво і практика навчання та виховання.

Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості. Поняття про розвиток і формування особистості. Біологічне та соціальне у розвитку особистості. Вікова періодизація. Особливості формування і розвитку школяра. *Українська етнопедогогіка про формування й розвиток особистості дитини.*

Тема 3. Професія вчителя у суспільстві. Історичний шлях становлення професії вчителя. Сутність основних понять та категорій учительської професії. Соціальна роль, функції вчителя, вимоги до нього. *Класики педагогіки про вимоги до вчителя.*

Тема 4. Дидактика. Процес навчання, його закономірності та принципи. Предмет, завдання і категорії дидактики. Структура дидактики, зв'язок дидактики з іншими науками. Суть процесу навчання. Характерні ознаки навчального процесу. Освітній процес як вид наукового пізнання. Функції, структура, суперечності процесу навчання. Процес, етапи, форми логічного засвоєння знань. Мотивація навчальної діяльності школярів. *Розвиток мотивів навчання у дітей 6-річного віку.* Поняття про закономірності та принципи навчання, їх класифікація. Характеристика основних принципів навчання.

Тема 5. Зміст, методи, засоби, технології, форми організації навчання, контроль навчальних досягнень школярів. Зміст освіти: поняття, складові, теорії освіти, види освіти, освітні рівні в Україні. Державний стандарт базової середньої освіти, його структура, характеристика. Нормативні документи змісту загальної середньої освіти (навчальні плани, програми, підручники), їх характеристика. Аналіз навчальних планів, програм та підручників освітньої галузі «Фізична культура і здоров'я». *Державний стандарт базової середньої освіти.* Методи, засоби, типи, технології навчання: поняття, класифікація. Форми організації навчання: історія, поняття, класифікація. Урок як основна форма організації навчання:

поняття, вимоги, класифікація, структура. Підготовка вчителя до уроку. Позаурочні форми навчання, особливості їх проведення в сучасній школі. Перевірка та контроль навчально-пізнавальної діяльності школярів: поняття, функції і педагогічні вимоги до перевірки знань, види, форми та методи контролю знань. Оцінка знань, умінь і навичок. Історія бальної системи оцінювання. Оцінювальні судження. *Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою.*

Тема 6. Теорія виховання. Сутність, закономірності та принципи виховання. Виховання: поняття, структура, функції, рушійні сили, особливості. Категорія «мети виховання» в педагогіці та базові поняття і терміни, пов'язані з нею. Історичні аспекти визначення мети виховання. Головна мета та завдання національної системи виховання в сучасній Україні. Закономірності та принципи виховання. Народна педагогіка про суть, мету, принципи виховання. *Кодекс цінностей сучасного українського виховання.*

Тема 7. Основні напрями (зміст) виховання особистості. Громадянське виховання. Зв'язок громадянського і правового виховання. Розумове виховання: суть, основні поняття, мета, завдання, зміст, шляхи, засоби. Моральне виховання: суть, основні поняття, мета, завдання, зміст, шляхи, засоби. Напрями морального виховання: статеве, патріотичне, екологічне, виховання дисциплінованості та ін. Особливості гендерного виховання в сучасних умовах. Трудове виховання: суть, мета, завдання, принципи, шляхи, засоби, зміст і система. Професійна орієнтація учнів. Зв'язок трудового і економічного виховання. Естетичне виховання: суть, провідні категорії, мета, завдання, принципи, зміст, шляхи, форми і засоби. Фізичне виховання: суть, мета, завдання, зміст, засоби, система. Технологія різних напрямів виховання особистості. *Народна педагогіка про основні напрями виховання.*

Тема 8. Методи та форми виховання. Виховання особистості в колективі. Методи виховання: поняття, класифікація, характеристика, критерії вибору. Засоби та форми виховної роботи. Колектив: поняття, ознаки, види, структура, діалектика розвитку, шляхи формування учнівського колективу. Виховний вплив колективу на особистість. *Специфіка позакласної та позашкільної виховної роботи.*

Тема 9. Робота класного керівника. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості. Класний керівник: функції, напрями і форми роботи. Виховання дітей у сім'ї. Поняття сім'ї та сімейних стосунків. Типи і функції сім'ї. Правові основи сімейного виховання. Сімейні традиції та обряди українського народу. Родинно-сімейне виховання: суть, мета, завдання, принципи, зміст, напрями, умови. Помилки сімейного виховання. Особливості й перспективи розвитку сучасної сім'ї. Форми та методи роботи класного керівника з сім'ями учнів. Умови ефективності взаємодії класного керівника і батьків. Шляхи підвищення психолого-педагогічної культури батьків. А.Макаренко та В.Сухомлинський про сімейне виховання. *Особливості діяльності сучасних дитячих організацій в Україні.*

Тема 10. Школознавство. Наукові основи управління освітою та закладами загальної середньої освіти. Школознавство як теорія управління освітнім закладом. Принципи та структура управління освітою в Україні (*Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»*). Управлінські органи в школі. Планування і облік роботи закладу загальної середньої освіти. Навчально-матеріальна база школи. Інспектування шкіл. Методична робота в школі, атестація та сертифікація педагогічних працівників. Передовий педагогічний досвід (ППД): суть, види, критерії оцінки, технології виявлення, вивчення і впровадження у шкільну практику. Інновації в освіті.

Змістовий модуль II «Історія педагогіки»

Тема 11. Історія зарубіжної педагогіки. Вступ до історії педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка стародавнього світу. Поняття про історію педагогіки, принципи її побудови. Завдання та джерела історії педагогіки. Теорії походження виховання. Виховання за первіснообщинного ладу. Виховання і навчання в країнах Стародавнього Сходу. Навчання і виховання в Стародавній Греції. Освіта в епоху еллінізму. Школа і виховання в Стародавньому Римі. Педагогічні погляди стародавніх грецьких і римських філософів.

Тема 12. Виховання, освіта і педагогічна думка країн Європи в епоху

середньовіччя, Відродження та реформації. Педагогічна система Я.А. Коменського. Характерні риси педагогіки середньовіччя та основні типи шкіл в країнах Західної Європи. Зародження гуманістичної педагогіки. Видатні педагоги-гуманісти. Педагогіка і школа реформації. Єзуїтське виховання. Педагогічна система Я.А.Коменського. Життєвий і творчий шлях Я.А.Коменського. Загальнопедагогічні ідеї. Вікова періодизація і система шкіл. Дидактичні погляди. Навчальні підручники. Моральне виховання. Вимоги до вчителя.

Тема 13. Загальна характеристика шкільництва, виховання і педагогічної думки країн Європи в епоху Просвітництва і Нового часу. Основні наукові напрямки світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. ХІХ-ХХ). Розвиток педагогіки епохи Просвітництва. Педагогічні ідеї Д.Локка та Д.Беллерса. Педагогічні ідеї французьких філософів-просвітителів К.А.Гельвеція і Д.Дідро. Педагогічна система Ж.Ж. Руссо. Розвиток школи і педагогіки в країнах Європи в ХІХ ст. Педагогічні ідеї філантропістів і неогуманістів. Педагогічні погляди Й.Г.Песталоцці. Педагогічна теорія Й.Гербарта. Педагогічні погляди А.Дистервега. Педагогічне вчення Ф.Фребеля. Педагогічні ідеї А.Сен-Сімона, Ш.Фур'є, Р.Оуена. Педагогічні погляди П.Лесгафта. Основні наукові напрямки світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. ХІХ-ХХст.). Соціально-біологічний напрямок педагогіки. Теорія "громадянського" виховання і "трудова" школи. Теорія "вільного" виховання. Теорія "нового" виховання і "нових" шкіл. "Експериментальна" педагогіка. "Прагматична" педагогіка.

Тема 14. Історія української педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка княжої і княжої доби. Язичницька педагогіка слов'ян. Школа і освіта Давньої Русі. Педагогічна думка давньоруської доби.

Тема 15. Становлення і розвиток національної системи виховання і педагогіки в епоху Українського Відродження. Історична зумовленість українського ренесансу. Острозький культурно-освітній центр. Братські школи України. Києво-братська колегія (академія). Школа і виховання в Запорозькій Січі. Українська педагогічна думка ренесансно-гуманістичного періоду.

Тема 16. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки України у часи влади Російської та Австро-Угорської імперій. Освітня політика російського царського уряду в Україні у ХVІІІ – поч. ХХ ст. Стан освіти на західноукраїнських землях у ХVІІІ – поч. ХХ ст. Розвиток української педагогічної думки цього періоду.

Тема 17. Розвиток освіти і педагогічної думки України у ХХ-поч. ХХІ ст. Національне шкільництво і педагогічна думка в період Української революції (1917-1919 рр.). Система освіти і розвиток педагогічної думки України у радянську добу (1919-1991 рр.). Тенденції розвитку національної освіти України.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем Сем. – семінарські заняття Пр. – практичні заняття СРС – самостійна робота студентів	Кількість годин				
	Денна / заочна форма				
	усього	у тому числі			
		лекції	Сем.	Пр.	СРС
Змістовий модуль І. Педагогіка					
Тема 1. Загальні основи педагогіки. Педагогіка як наука	10	4	4	2	
Тема 2. Розвиток і формування особистості	4	2		2	
Тема 3. Професія вчителя у суспільстві	4	2		2	
Тема 4. Дидактика. Процес навчання, його закономірності та принципи	5	2		2	1
Тема 5. Зміст, методи, засоби,	11	4		4	1

технології, форми організації навчання, контроль навчальних досягнень школярів						
Тема 6. Теорія виховання. Сутність, закономірності та принципи виховання	5	2			2	1
Тема 7. Основні напрями (зміст) виховання особистості	6	2		2	2	
Тема 8. Методи та форми виховання. Виховання особистості в колективі	4	2			2	
Тема 9. Робота класного керівника. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості	6	2	2		2	
Тема 10. Школознавство. Наукові основи управління освітою та закладами загальної середньої освіти	9	2		2	4	1
Здача змістового модуля I (теми 1-10)	2			2		
<i>Разом за змістовим модулем I</i>	<i>66</i>	<i>24</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>22</i>	<i>4</i>
Змістовий модуль II. Історія педагогіки						
Тема 11. Історія зарубіжної педагогіки. Вступ до історії педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка стародавнього світу	11	2	4		4	1
Тема 12. Виховання, освіта і педагогічна думка країн Європи в епоху середньовіччя, Відродження та реформації. Педагогічна система Я.А. Коменського	6	2		2	2	
Тема 13. Загальна характеристика шкільництва, виховання і педагогічної думки країн Європи в епоху Просвітництва і Нового часу. Основні наукові напрями світової реформаторської педагогіки новітнього часу (кін. XIX-XX ст.)	8	2	2		4	
Тема 14. Історія української педагогіки. Виховання, школа і педагогічна думка докняжої і княжої доби	9	4	2		2	1
Тема 15. Становлення і розвиток національної системи виховання і педагогіки в епоху Українського Відродження.	7	2		2	2	1
Тема 16. Особливості розвитку освіти і педагогічної думки України у часи влади Російської та Австро-Угорської імперій.	4	2			2	
Тема 17. Розвиток освіти і педагогічної думки України у XX-	7	2	2		3	

поч. XXI ст.						
Здача змістового модуля II (теми 11-17)	2			2		
Разом за змістовим модулем II	54	16	10	6	19	3
Усього годин	120	40	16	16	41	7

5. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Педагогіка як наука, мистецтво і практика навчання та виховання	4
2	9 / I	А. Макаренко та В. Сухомлинський про сімейне виховання	2
3	11 / II	Виховання, школа і педагогічна думка країн Стародавнього Сходу, Греції і Риму	4
4	13 / II	Видатні європейські педагоги XVIII - XIX ст.	2
5	14 / II	Школа і педагогіка давньоруської доби	2
6	17 / II	Видатні українські педагоги XX ст.	2
ВСЬОГО:			16

6. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	5 / I	Аналіз навчальних планів, програм та підручників фізкультурної освітньої галузі	4
2	7 / I	Технологія основних напрямків виховання особистості	2
3	10 / I	Особливості атестації педагогічних працівників.	2
4	1-10 / I	Здача змістового модуля I. Контрольна модульна робота (теми 1 – 10)	2
5	12 / II	Вивчення та аналіз педагогічної думки, школи і виховання країн Європи в період середньовіччя, Відродження та реформації. Вивчення та аналіз педагогічних поглядів, наукових праць та навчальних підручників Я. А. Коменського	2
6	15 / II	Розвиток національної освіти і виховання в період українського ренесансу	2
7	11-17 / II	Здача змістового модуля II. Контрольна модульна робота (теми 11 – 17)	2
ВСЬОГО:			16

7. Самостійна робота

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Основні етапи розвитку педагогіки	2
2	2 / I	Українська етнопедагогіка про формування і розвиток особистості дитини	2
3	3 / I	Класики педагогіки про вимоги до вчителя	2
4	4 / I	Розвиток мотивів навчання у дітей 6-річного віку	2
5	5 / I	Державний стандарт базової середньої освіти	2
6	6 / I	Кодекс цінностей сучасного українського виховання	2
7	7 / I	Народна педагогіка про основні напрями виховання.	2
8	8 / I	Специфіка позакласної та позашкільної виховної роботи.	2
9	9 / I	Особливості діяльності сучасних дитячих організацій в Україні	2

10	10 / I	Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»	4
11	11 / II	Плутарх «Про спартанське виховання», Платон «Закони», Аристотель «Політика», Марк Квінтіліан «Про виховання оратора»	4
12	12 / II	Дж. Локк «Думки про виховання» (статті «Фізичне виховання», «Виховання характеру», «Розумовий розвиток»). Я.А.Коменський «Велика дидактика»	2
13	13 / II	Ж.-Ж. Руссо «Еміль або Про виховання». Марія Монтессорі «Метод наукової педагогіки, застосований до дитячого виховання в "будинках дитини"»	4
14	14 / II	«Повчання дітям» Володимира Мономаха	2
15	15 / II	Статут Луцької школи 1624 року. Г.Сковорода «Вдячний Еродій», «Убогий жайворонок»	2
16	16 / II	Леся Українка «Волинські образки», К.Д. Ушинський «Праця в її психічному і виховному значенні», «Про народність у громадському вихованні»	2
17	17 / II	А.С.Макаренко «Лекції про виховання», В.О.Сухомлинський «Батьківська педагогіка», «Павлівська середня школа» (Розділ III. Піклування про здоров'я і фізичне виховання)	3
ВСЬОГО:			41

Примітка: ФОРМА ПОДАЧІ СРС – конспект, тези, структурно-логічні схеми.
Питання СРС включаються до програми заліку, екзамену.

8. Консультації

N з/п	N теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	4 / I	Класики педагогіки про принципи навчання	1
2	5 / I	Історичні форми навчання школярів	1
3	6 / I	Народна педагогіка про мету, сутність та принципи виховання особистості	1
4	10 / I	Сертифікація педагогічних працівників	1
5	11 / II	Конфуцій «Бесіди і судження»	1
6	14 / II	Етапи раннього виховання дітей і молоді у слов'ян	1
7	15 / II	Острозька академія як перший вищий освітній заклад України	1
Разом			7

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є екзамен, стандартизовані тести; реферати, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- модульний;
- підсумковий (екзамен).

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на практичних (семінарських) заняттях та самостійну роботу.

Модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення аудиторних письмових модульних контрольних робіт.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену за екзаменаційними білетами, кожен з яких включає три питання (письмово чи усно). Екзаменаційні білети повинні бути затвердженими в установленому порядку. Екзамен є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Критерії оцінки знань з дисципліни на екзамені

Відповідь на кожне запитання білету потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 10 балів).

9-10 балів отримують студенти, які повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу.

6-8 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки.

4-5 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми.

0-3 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання 2 – й семестр, денна форма навчання

Змістовий модуль I. ПЕДАГОГІКА						Змістовий модуль II. ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ							екзамен
T.1	T.5	T.7	T.9	T.10	ЗМ1	T.11	T.12	T.13	T.14	T.15	T.17	ЗЗМ2	
Сем	Пр	Пр	Сем	Пр	Пр	Сем	Пр	Сем	Сем	Пр	Сем	Пр	
4	4	4	4	4	13	4	4	4	4	4	4	13	30
Всього балів:												100	

Умовні позначення: Т.1. – тема 1; Сем – семінарське заняття; Пр. –практичне заняття.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

12.1. Базова

1. Анєнкова І. П., Байдан М. А., Горчакова О. А., Руссол В. М. Педагогіка : модульний курс : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 567 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
3. Історія української школи і педагогіки: Хрестоматія / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Знання, 2005. 767 с.
4. Коваленко Є. І., Белкіна Н. І. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 664 с.

5. Кравець В. П. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ ст. Тернопіль, 1996. 290 с.
6. Кравець В. П. Історія класичної зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 1996. 436 с.
7. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки. Тернопіль, 1994. 388 с.
8. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка : завдання і ситуації: практикум. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
9. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка : підручник. Київ: Знання-Прес, 2003. 418 с.
10. Левківський М. В., Микитюк О. М. Історія педагогіки. Київ: Знання, КОО, 2003. 450 с.
11. Любар О. О., Стельмахович М. Г., Федоренко Д. Т. Історія української школи і педагогіки. Київ: Знання-Прес, 2003. 450 с.
12. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. Київ: Вікар, 2003. 335 с.
13. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб., 3-тє вид., стер. Київ : Академвидав, 2009. 560с.
14. Хрестоматія з історії вітчизняної педагогіки / за заг. ред. С. А. Литвинова. Київ: Рад. школа, 1961. 652 с.
15. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки / за заг. ред. З. Н. Борисової. Київ: Вища школа, 2004. 511 с.
16. Хрестоматія з історії української класичної педагогіки: К. Ушинський, С. Русова, А. Макаренко, Г. Ващенко, В. Сухомлинський / уклад. В. П. Кравець, О. І. Мешко. Київ: Грамота, 2008. 768 с.
17. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 560 с.
18. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 578 с.

12.2. Допоміжна

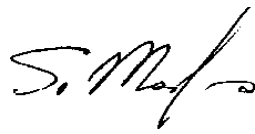
1. Бойчук П., Марчук С. Організація шкільної освіти Давньої Русі в історико-педагогічному та етнографічному ракурсах. *Академічні студії*. 2022. №4. С. 156-164.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
3. Гусак П., Мартіросян Л. Історія педагогіки України. Луцьк, 1996. 164 с.
4. Дріб'язко П. І. Українська національна школа: витоки і сучасність. Київ: Академія, 1997. 184 с.
5. Енциклопедія освіти / за ред. В.Г. Кременя. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Макаренко А. С. Книга для батьків. Київ: Рад. школа, 1972. 336 с.
7. Марчук С. С. Духовно-освітні традиції у нарисі Лесі Українки «Волинські образки (Школа)». *Літопис Волині: Всеукраїнський науковий часопис*. 2016. Число 16. С. 20–25.
8. Марчук С. С. Порівняльний аналіз педагогічних ідей видатних слов'янських мислителів Я. А. Коменського і К. Д. Ушинського щодо проблеми фізичного виховання дітей. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2012. Вип. 96. С. 136–140.
9. Марчук С. С., Чемерис І. В. Гуманізм, народність та природовідповідність – визначальні принципи К. Д. Ушинського. *Педагогічний часопис Волині*. 2018. №4 (11). С. 38–44.
10. Марчук С. С., Ковальчук І. Л., Чемерис І. В. Г. Сковорода про зміцнення тілесного та духовного здоров'я людини (за матеріалами листів до М. Ковалинського).
11. Марчук С. С. Продовжувачі славні традиції Луцької братської школи. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі* : матеріали VI обл. наук.-практ. конф. (Луцьк, 22 лютого, 2019 р.). Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2019. С. 207–210.
12. Марчук С. С., Чемерис І. В. Вимоги до вчителів братських шкіл України (на прикладі Статуту Луцької братської школи 1624 року). *Молодий вчений: науковий журнал*. 2018. № 12.1 (64.1). С. 40–43.
13. Марчук С. С. Гуманістичний потенціал «Повчання» Володимира Мономаха у формуванні історико-педагогічної компетентності майбутніх учителів. *Володимир-Волинський педагогічний коледж ім. А. Ю. Кримського: минушина, сучасність*,

- майбуття*: матеріали всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю, присвяченої 80-річчю освітнього закладу; (м. Володимир-Волинський, 28 лист. 2019 р.) / упоряд. Б. Є Жулковський. Луцьк: Вежа-друк 2019. С. 58–62.
14. Марчук С. «Буквар» Тараса Шевченка для «перешколення» (реформи) освітньої справи. *Актуальні проблеми сучасної освіти та науки в контексті євроінтеграційного поступу*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 20-ти річчю інституту (м. Луцьк, 21–22 травня 2020 року) / упоряд. О. А. Бундак, Т. Й. Жалко, Н. Г. Конон. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 53–55.
 15. Марчук С. С., Чемерис І. В. Огляд педагогічних ідей Лесі Українки. *Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі: збірн. матеріалів X Всеукраїнськ. науково-практичн. Інтернет-конференц.* (Луцьк, 27.02.2021 р.). Луцьк, 2021. С. 35–36.
 16. Марчук С. С. Філософсько-педагогічні думки Г. Сковороди про вчителя. *Григорій Сковорода у сучасному багатовимірному світі: зб. тез VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 16 листопада 2022 р.)* / за ред. В. П. Мельника. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 80–82.
 17. Марчук С., Борбич Н. «Велика дидактика» Яна Коменського як важливе джерело педагогічної науки. *Педагогічна спадщина Яна Коменського (до 430-річчя від дня народження та 390-річчя праці «Велика дидактика»): збірник матеріалів науково-методичного семінару* (м. Луцьк, 03 лист. 2022 року, КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / уклад. С. Марчук, Луцьк, 2022. С. 63–67.
 18. Марчук С. С. Технологія вивчення історії української школи і педагогіки в педагогічному коледжі : навч. посіб. Луцьк : Твердиня, 2009. 120 с.
 19. Марчук С. С. Практикум з історії педагогіки: для студентів педагогічних коледжів в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою навчання : навч. посіб. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2011. 151 с.
 20. Народна педагогіка: світовий досвід / уклад. А. І Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. Київ: Знання-Прес, 2003. 134 с.
 21. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта України*. 2002. 23 квітня. С. 4-6.
 22. Наш перворозум Григорій Сковорода. Фотоальбом / упор. В. Стадниченко, М. Шудря. Київ: Спалах, 2004. 180 с.
 23. Персоналії в історії національної педагогіки. 22 видатних українських педагоги / під заг. ред. А.М. Бойко. Київ: Професіонал, 2014. 576 с.
 24. Розвиток народної освіти і педагогічної думки на Україні (X – поч. XX ст.) : Нариси / за ред. М.Д. Ярмаченка. Київ: Рад. школа, 1991. 381 с.
 25. Русова С. Вибрані педагогічні твори: У 2 кн. Київ: Либідь, 1997. Кн. 1. 272 с.; Кн. 2. 320 с.
 26. Сірополко С. Історія освіти в Україні. Львів: Афіша, 2001. 664 с.
 27. Сковорода Г. Твори: У 2-х т. Київ: Обереги, 2005. Т.1. 528 с.; Т.2. 480 с.
 28. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка. Київ: Рад. школа. 312 с.
 29. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка. Київ: Рад. школа, 1978. 263 с.
 30. Сухомлинський В. О. Вибрані твори. В 5 томах. Київ: Рад. школа, 1976-1977. Т.1. 654 с.; Т.2. 670 с.; Т.3. 670 с.; Т.4. 640 с.; Т.5. 639 с.
 31. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. / за ред. О.В. Сухомлинської. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Кн. 2. 552 с.
 32. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: В 2-х т. Київ: Рад. школа, 1983. Т.1. 488 с.; Т.2. 359 с.
 33. Родинна педагогіка / за ред. А. А. Марушкевич. Київ: ПАРАПАН, 2002. 16 с.
 34. Українське народознавство / за ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Горинь, Р. Ф. Кирчіва. Львів: Фенікс, 1994. 608 с.
 35. Усатенко Т. П. Українська національна школа: минуле і майбутнє. Київ: Наукова думка, 2003. 286 с.
 36. Фіцула М. М. Педагогіка. Київ: Академвидав, 2005. 560 с.

12.3. Інформаційні ресурси

- Василь Олександрович Сухомлинський. Павлиський романтик. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=w5lwIEGk0C8&ab>
- Віртуальна подорож у педагогічне минуле Костянтин Ушинський. URL:
https://www.youtube.com/watch?v=4_p9HuSguJM
- Віртуальний музей історії Луцького братства. http://volyn-museum.com.ua/index/muzej_istoriji_luckogo_khrestovozdvizhenskogo_bratstva_xvii_xxi_stolit/0-66
- Велич особистості. Іван Огієнко. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=kKOn6vqxwF8w&ab>
- Вчитель мудрості та людяності (420 років від дня народження Яна Амоса Коменського).
 URL: <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/en/virtual-exhibitions/507-unmarked-treasure196>
- Державний стандарт базової середньої освіти. URL:
https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
- Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
- Закон України «Про освіту». URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
- Концепція «Нова українська школа». URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
- Сайт Міністерства освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua>
- Перше українське Відродження. Острозька школа братства. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=T-68tpWsyIo>
- Про Софію Русову у програмі «Велич особистості». URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=VIPYTx7D7Sg>
- Таємничий Сковорода. Документальний фільм. URL:
https://www.youtube.com/watch?v=JF7euhaErMc&ab_channel=Nelli
- Розвиток писемності та освіти в Київській Русі. URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=tlMNGbNLfvc&ab>

Викладач

Марчук Сергій Степанович

